

Guía Docente				
Datos Identificativos				2019/20
Asignatura (*)	Psicoloxía Aplicada e Saúde	Código	750G02105	
Titulación	Grao en Podoloxía			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	1º cuatrimestre	Primeiro	Formación básica	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Ciencias da SaúdePsicoloxía			
Coordinación	Seoane Pillado, María Teresa	Correo electrónico	maria.teresa.seoane.pillado@udc.es	
Profesorado	Delgado Lobete, Laura Muñiz Garcia, Javier Pértega Díaz, Sonia Reig Botella, Adela Milagro Rolon Varela, Jose Maria Seoane Pillado, María Teresa	Correo electrónico	l.delgado@udc.es javier.muniz.garcia@udc.es s.pertega@udc.es adela.reig@udc.es j.rolon@udc.es maria.teresa.seoane.pillado@udc.es	
Web				
Descrición xeral	<p>Ao remate do proceso de ensinanza-aprendizaxe da materia de Psicoloxía Aplicada e Saúde o/a alumno/a deberá contar cos coñecimentos de introducción ao estudo do comportamento necesarios que lle capaciten para establecer e realizar unha relación axeitada co cliente - paciente, familia e grupo. Igualmente estará capacitado para integrar ditos coñecimentos na prestación de coidados integrais ao cliente-paciente.</p> <p>Adquirirá unha visión ampla do concepto de saúde e dos principais modelos e sistemas sanitarios, ademais de identificar problemas de saúde da comunidade e coñecer as medidas preventivas máis adecuadas. O alumno coñecerá e saberá aplicar os fundamentos da Demografía como parte fundamental da Epidemioloxía e da Saúde Pública</p>			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A77	CE13 - Conocer el concepto de salud y enfermedad, los determinantes de la salud en la población y analizar los factores que influyen en el fenómeno salud-enfermedad. Conocer el concepto de salud pública y organización sanitaria
A79	CE15 - Adquirir y aplicar los conocimientos teóricos y prácticos implicados en los aspectos psicológicos sociales intervinientes en la relación terapeuta-paciente y conocer los aspectos psicológicos del dolor
A80	CE16 - Conocer los principios del desarrollo cognitivo, emocional y psicosocial del ser humano. Psicología social
B24	CB2 - Que los estudiantes sepan aplicar sus conocimientos a su trabajo o vocación de una forma profesional y posean las competencias que suelen demostrarse por medio de la elaboración y defensa de argumentos y la resolución de problemas dentro de su área de estudio
B25	CB3 - Que los estudiantes tengan la capacidad de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro de su área de estudio) para emitir juicios que incluyan una reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica o ética
B26	CB4 - Que los estudiantes puedan transmitir información, ideas, problemas y soluciones a un público tanto especializado como no especializado
B27	CB5 - Que los estudiantes hayan desarrollado aquellas habilidades de aprendizaje necesarias para emprender estudios posteriores con un alto grado de autonomía
B32	CG05 - Colaborar con los profesionales sanitarios específicamente formados en la materia, en la adaptación y uso de prótesis y ayudas técnicas necesarias, según las condiciones físicas, psicológicas y sociales de los pacientes
B34	CG07 - Conocer, diseñar y aplicar programas preventivos relacionados con la podología y el fomento de la atención podológica en la población
B35	CG08 - Adquirir habilidades de trabajo en los entornos educativo e investigador, asistencial-sanitario, así como en equipos uniprofesionales y multiprofesionales. Asesorar en la elaboración y ejecución de políticas de atención y educación sobre temas relacionados con la prevención y asistencia podológica
B36	CG09 - Valorar de forma crítica la terminología, ensayos clínicos y metodología utilizados en la investigación relacionada con la podología

B37	CG10 - Identificar que el ejercicio de la profesión está asentado en el respeto a la autonomía del paciente, a sus creencias, cultura, determinantes genéticos, demográficos y socioeconómicos, aplicando los principios de justicia social y comprendiendo las implicaciones éticas en un contexto mundial en transformación
B38	CG11 - Incorporar los principios éticos y legales de la profesión en la práctica, actuando siempre en base al cumplimiento de las obligaciones deontológicas, de la legislación vigente y de los criterios de normopraxis, integrando los aspectos sociales y comunitarios en la toma de decisiones
B39	CG12 - Capacidad para la cooperación, el trabajo en equipo y el aprendizaje colaborativo en entornos interdisciplinares
C11	CT03 - Utilizar las herramientas básicas de las tecnologías de la información y las comunicaciones (TIC) necesarias para el ejercicio de su profesión y para el aprendizaje a lo largo de su vida
C14	CT06 - Adquirir habilidades para la vida y hábitos, rutinas y estilos de vida saludables
C15	CT07 - Desarrollar la capacidad de trabajar en equipos interdisciplinares o transdisciplinares, para ofrecer propuestas que contribuyan a un desarrollo sostenible ambiental, económico, político y social
C16	CT08 - Valorar la importancia que tiene la investigación, la innovación y el desarrollo tecnológico en el avance socioeconómico y cultural de la sociedad

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Introducir ao alumno no estudo do comportamento humano	A80		
Introducir ao alumno na valoración psicolóxica-social do paciente como elemento de exploración e tratamento	A79	B24 B25 B26 B27 B36 B37	
Coñecer os aspectos psicolóxicos da dor	A79 A80	B38 B39	C15
Coñecer e identificar os aspectos psicolóxicos e sociais que interveñen na relación paciente-terapeuta	A79 A80	B24 B25 B26 B35 B38 B39	C14
Comprender os aspectos fundamentais de saúde e enfermidade, os seus determinantes, así como os diferentes niveis de prevención	A77	B24 B25 B26 B27 B34 B35	C14 C15 C16
Definir os conceptos básicos de saúde pública. O seu campo de actuación e as funcións que lle son propias	A77	B24 B26 B27 B35	C11 C14 C15 C16
Identificar os principais problemas de saúde pública e os principais mecanismos de control que se empregan	A77	B24 B26 B27 B34 B35 B36	C11 C14 C15 C16

Coñecer as actividades de protección de saúde, promoción da saúde e prevención da enfermidade	A77	B24 B25 B26 B27 B34 B35 B36	C14 C15 C16
Coñecer a organización sanitaria en España e en Galicia. Coñecer o marco normativo fundamental de saúde pública no noso ámbito	A77	B26 B34 B35 B37 B38 B39	C14 C15 C16
Coñecer os sistemas de información sanitaria máis relevantes para a sanidade pública	A77	B24 B25 B27 B34 B35 B37 B38 B39	C11 C15 C16
Coñecer os conceptos xerais e aplicacións da demografía. Identificar as fontes de datos que posibilitan a elaboración de indicadores sanitarios	A77	B24 B25 B26 B27 B35	C11 C16
Adquirir y aplicar los conocimientos teóricos y prácticos implicados en los aspectos psicológicos sociales intervinientes en la relación terapeuta-paciente y conocer los aspectos psicológicos del dolor	A79		
Colaborar con los profesionales sanitarios específicamente formados en la materia, en la adaptación y uso de prótesis y ayudas técnicas necesarias, según las condiciones físicas, psicológicas y sociales de los pacientes		B32	

Contidos	
Temas	Subtemas
Concepto Psicoloxía. Procesos psicolóxicos básicos. Personalidade.	A ciencia da Psicoloxía. Sensación e percepción. Aprendizaxe. Memoria. Pensamento. Motivación e emoción. Personalidade e conducta saludable
Psicoloxía social	Introducción Definición de Psicoloxía Social. Individuo y sociedad: Procesos de socialización O pensamento social:A influencia social e as relacións sociais.
Factores psicossociais da enfermidade humana	O estrés e a súa influencia na saúde. Estratexias de afrontamento. O apoio social e a súa influencia na saúde.
Relación e comunicación persoal sanitario-paciente	Estratexias de comunicación. Estilos de comunicación interpersonal. Comportamiento no verbal A entrevista

Saúde e enfermidade	<p>Concepto de saúde e enfermidade.</p> <p>A saúde e os seus determinantes</p> <p>Principais problemas de Saúde Pública.</p> <p>Funcións da Saúde Pública.</p>
Educación para a saúde	<p>Educación sanitaria.</p> <p>Promoción da saúde.</p>
Organización sanitaria	<p>Servizos de Saúde Pública no Sistema Sanitario Español e Galego.</p> <p>Marco Normativo</p>
Indicadores de Saúde	<p>Fontes de datos e sistemas de información.</p> <p>Demografía sanitaria e Saúde Pública.</p> <p>Demografía estática e dinámica.</p> <p>Axuste de taxas.</p> <p>Indicadores de saúde.</p>

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Prácticas a través de TIC	B25 B26 B27 C11 C15	5	5	10
Solución de problemas	B25 B26 B27 B36 C11	0	2	2
Proba mixta	A77 B24 B25 B26 B27 B34 B35 B36 B37 B38 B39 C11 C14 C15 C16	0	6	6
Aprendizaxe colaborativa	A9 A64 A80 B1 B2 B5 B6 B7 B10 B18 B21 B24 B25 B26 B27 B32 B39 C14 C15 C16	10	10	20
Análise de fontes documentais	A63 B4 B22 B24 B25 B26 C4 C14 C15 C16	3	3	6
Lecturas	B3 B36 B37 B38 C14 C16	6	3	9
Sesión maxistral	A77 A79 B24 B25 B27 B34 B35 B36 B37 B38 B39 C14 C15 C16	40	55	95
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Prácticas a través de TIC	Realizaranse supostos prácticos con datos que serán analizados en computador por medio de software bioestatístico. Grazas a esta metodoloxía o estudante aplicará e poñerán en práctica os coñecementos adquiridos, facilitando a aprendizaxe e o desenvolvemento de habilidades por parte do alumnado.

Solución de problemas	Con axuda de software o estudante realizará supostos propostos polo profesor e resolverá problemas concretos a partir dos coñecementos adquiridos nas sesións maxistrais. Trátase dunha metodoloxía que permite avaliar as competencias do estudante á hora de aplicar e poñer en práctica os coñecementos adquiridos.
Proba mixta	Esta proba permitirá avaliar o grao de coñecemento. Na parte correspondente aos contidos de Saúde Pública realizarase unha proba escrita que combinará preguntas de resposta múltiple, resposta breve e solución de exercicios e interpretación de resultados sobre os contidos desenvolto na materia.
Aprendizaxe colaborativa	Conxunto de procedementos de ensino-aprendizaxe guiados de forma presencial e/ou apoiados con tecnoloxías da información e as comunicacións, que se basean na organización da clase en pequenos grupos nos que o alumnado traballa conxuntamente na resolución de tarefas asignadas polo profesorado para optimizar a súa propia aprendizaxe e a dos outros membros do grupo
Análise de fontes documentais	Técnica metodolóxica que supón a utilización de documentos audiovisuais e/ou bibliográficos (fragmentos de reportaxes documentais ou películas, noticias de actualidade, paneis gráficos, fotografías, biografías, artigos, textos lexislativos, etc.) relevantes para a temática da materia con actividades especificamente deseñadas para a análise dos mesmos. Pódese empregar como introdución xeral a un tema, como instrumento de aplicación do estudo de casos, para a explicación de procesos que non se poden observar directamente, para a presentación de situacións complexas ou como síntese de contidos de carácter teórico ou práctico.
Lecturas	Son un conxunto de textos e documentación escrita que se recolleron e editaron como fonte de profundización nos contidos traballados.
Sesión maxistral	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución dalgunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. Expoñeranse os principais conceptos de Saúde Pública facilitando a documentación adicional e indicando a fontes bibliográficas onde o estudante poderá completar a adquisición dos devanditos coñecementos.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Prácticas a través de TIC Aprendizaxe colaborativa Análise de fontes documentais	<p>Conxunto de procedementos de ensino-aprendizaxe guiados de forma presencial e/ou apoiados con tecnoloxías da información e as comunicacións, que se basean na organización da clase en pequenos grupos nos que o alumnado traballa conxuntamente na resolución de tarefas asignadas polo profesorado para optimizar a súa propia aprendizaxe e a dos outros membros do grupo.</p> <p>Técnica metodolóxica que supón a utilización de documentos audiovisuais e/ou bibliográficos (fragmentos de reportaxes documentais ou películas, noticias de actualidade, paneis gráficos, fotografías, biografías, artigos, textos lexislativos, etc.) relevantes para a temática da materia con actividades especificamente deseñadas para a análise dos mesmos. Pódese empregar como introdución xeral a un tema, como instrumento de aplicación do estudo de casos, para a explicación de procesos que non se poden observar directamente, para a presentación de situacións complexas ou como síntese de contidos de carácter teórico ou práctico.</p> <p>O profesor prestará una atención personalizada para resolver as dúbidas que lle xurdan ao alumno nas horas de tutoría establecidas.</p>

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
--------------	---------------------------	------------	---------------

Sesión maxistral	A77 A79 B24 B25 B27 B34 B35 B36 B37 B38 B39 C14 C15 C16	Exposición oral complementada co uso de medios audiovisuais e a introdución dalgunhas preguntas dirixidas aos estudantes, coa finalidade de transmitir coñecementos e facilitar a aprendizaxe. Expoñeranse os principais conceptos de Saúde Pública facilitando a documentación adicional e indicando a fontes bibliográficas onde o estudante poderá completar a adquisición dos devanditos coñecementos.	7
Proba mixta	A77 B24 B25 B26 B27 B34 B35 B36 B37 B38 B39 C11 C14 C15 C16	Na parte de Saúde Pública --> Proba na que se avaliará o dominio dos conceptos básicos. Na parte de Psicoloxía: A proba consistirá nun test de 30 preguntas, con 4 alternativas de resposta das que so unha é correcta. O tempo máximo para a realización da proba será de 45 minutos. Celebrarase o día sinalado pola Xunta da Facultade.	73
Solución de problemas	B25 B26 B27 B36 C11	Propoñeranse casos e exercicios que serán desenvolto polos estudantes.	5
Aprendizaxe colaborativa	A9 A64 A80 B1 B2 B5 B6 B7 B10 B18 B21 B24 B25 B26 B27 B32 B39 C14 C15 C16	Conxunto de procedementos de ensino-aprendizaxe guiados de forma presencial e/ou apoiados con tecnoloxías da información e as comunicacións, que se basean na organización da clase en pequenos grupos nos que o alumnado traballa conxuntamente na resolución de tarefas asignadas polo profesorado para optimizar a súa propia aprendizaxe e a dos outros membros do grupo	15

Observacións avaliación

As dúas partes da materia serán cualificadas de forma independente, obtendo en cada unha delas unha puntuación entre 0 e 10 puntos.

Para superar a materia é necesario superar cada unha das partes individualmente, de acordo cos criterios establecidos polo profesor correspondente.

No caso de que non se supere unha das dúas partes na 1ª oportunidade, a nota que figurará será de 4, e para a 2ª oportunidade manterase aprobada a parte que se teña superada na 1ª oportunidade dentro da mesma convocatoria.

A cualificación final calcularase tendo presente o número de créditos de cada unha das partes da materia. Por tanto, a nota final será a media ponderada calculada coa fórmula:

$$\text{Nota final} = 0,75 * \text{Nota Psicología} + 0,25 * \text{Nota Saude Pública}$$

Por limitacións da plataforma, o contido deste apartado é orientativo. Nos primeiros días de clase cada profesor comentará como se realizará a avaliación do seu parte.

MATRÍCULA DE HONRA

A

cualificación de matrícula de honra concederáse automaticamente ao alumnado que obteña un 10 na cualificación media da materia. De darse o caso de que haxa máis alumnos/ as con esa cualificación que matrículas se poidan outorgar pola cota oficial establecida, convocarase aos/ as alumnos/ as con cualificación de 10 para a realización dunha proba específica. En caso de non existir ningún alumno/a con cualificación de 10, o alumnado que obteña unha cualificación final igual ou superior a 9.0, poderá optar a matrícula de honra despois de solicitálo ao profesor e mediante a superación da proba específica. No caso de que non existan solicitudes expresas de opción a matrícula, o profesor se reserva a potestade de outorgalas naqueles casos que, cumprindo o requisito de ter unha cualificación igual ou superior a 9.0, puidesen ser merecedores de matrícula pola aptitude e a actitude mostradas durante o desenvolvemento da materia.

NON PRESENTADO

A cualificación de Non Presentado corresponderá ao alumno/a que non se presente ás probas de avaliación esixidas nalgunha das dúas partes das que consta a materia.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN PARA AS UNIDADES

DIDÁCTICAS DE SAÚDE PÚBLICA (PROFESORES: Javier Muñiz, Teresa Seoane y Sonia Pértega)

Proba mixta: Realizarase unha proba escrita na data oficial do exame

da materia. A proba constará de preguntas de resposta breve ou tipo test e/ou exercicios de cálculos relacionados cos contidos teóricos, as lecturas propostas e os problemas expostos no desenvolvemento da materia. Puntuará sobre un mínimo de 0 e un máximo de 10. O resultado desta proba representará o 80% da cualificación global desta parte da materia.

Solución de problemas: formulación aos alumnos de casos prácticos que deben resolver facendo uso dos coñecementos teóricos que se traballan na materia, e cuxa entrega será puntuable nos casos nos que así se indique. Todos os traballos puntuaranse sobre un mínimo de 0 e un máximo de 10. A cualificación media destes traballos representará o 20% da cualificación global desta parte da materia.

A cualificación final desta parte da materia calcularase de acordo coas porcentaxes anteriores. A puntuación mínima para superar esta parte da materia será de 5 puntos.

A metodoloxía de avaliación descrita é obrigatoria para os/ as alumnos/ as de matrícula ordinaria en primeira e segunda oportunidade.

En segunda e sucesivas matrículas no computarán as calcificacións dos cursos anteriores

Os/
as alumnos/ as de matrícula parcial e dispensa académica de exención de asistencia, deberán poñerse en contacto cos profesores desta parte da materia ao comezo do curso. Deberán entregar os boletins de exercicios no tempo e forma que se lles solicite para ser avaliados/as.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN PARA As UNIDADES
DIDÁCTICAS DE PSICOLOXÍA (PROFESORES: José Mª Rolón Varela, Adela Reig Botella)

Prueba mixta=70%

Aprendizaje
colaborativo = 20%

Sesión magistral =
10%

Será necesario obter unha nota mínima de 3.5 sobre 7 en a proba de resposta múltiple (p.r.m.) para poder superar a materia. A partir de ese aprobado se le sumará las actividades realizadas en la parte interactiva.

Todos los estudiantes tienen que tener entregadas todas las actividades, antes del examen, para así poder ser evaluados.

Las notas de las metodologías distintas a la p.r.m. se guardarán para la convocatoria de Julio.

En segunda y sucesivas matrículas no computarán las calificaciones de los cursos anteriores.

Para el alumnado con reconocimiento de dedicación a tiempo parcial y dispensa académica de exención de asistencia, el criterio único de evaluación (100% de la calificación) será la prueba de respuesta múltiple.

Para axudar a conseguir unha contorna inmediata sustentable e cumprir o obxectivo estratéxico 9 do "I Plan de Sustentabilidade Medio-Ambiental Green Campus FCS", os traballos que se realicen nesta materia maioritariamente solicitaranse en formato virtual e soporte informático. De realizarse en papel:

a.- Non se empregarán plásticos.

b.- Realizaranse impresións a dobre cara.

c.- Empregarase papel reciclado.

d.- Evitarase a impresión de borradores, moi especialmente en cor.

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none"> - Merayo, A.,Bravo, E., Gordón, F. (2014). La comunicación con el paciente.Habilidades emocionales para los profesionales de la salud. Barcelona: Elsevier - León Rubio, J. M. (2013). Psicología Social de la Salud: Fundamentos teóricos y metodológicos.. Madrid: comunicación social ediciones y publicaciones - López Pérez, R. (2016). Comportamiento no verbal. Madrid: Pirámide - Cuesta, U. (2012). Comunicación y salud. Madrid: Fragua - Sanjuan, P. y Rueda, B (2014). Promoción y prevención de la salud desde la psicología.. Madrid: Síntesis - Rodríguez Marín, J. (2014). Psicología Social de la Salud. Madrid: Síntesis - Amigo Vázquez, I. (2017). Manual de Psicología de la Salud. Madrid: Pirámide - Delgado Losada, M.L. (2015). Fundamentos de Psicología para Ciencias Sociales y de la Salud . Madrid: Panamericana - Piedrola Gil (2015). Medicina preventiva y salud pública 12ª edición. Elsevier-Masson - Ildelfonso Hernández-Aguado y Blanca Lumbreras Lacarra (2018). Manual de Epidemiología y Salud Pública para Grados en Ciencias de la Salud. Ed Panamericana - Argimón Pallás JM, Jiménez Villa J (1999). Métodos de investigación clínica y epidemiológica 2ª ed. HARCOURT - Martínez Navarro F et al (1997). Salud Pública. MacGraw-Hill-Interamericana - http://www.fisterra.com/formacion/metodologia-investigacion/ ( ). .
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

RECOMENDACIÓN POR PARTE DEL PROFESORADO DE PSICOLOXÍA: Se recomienda que los alumnos lleven la asignatura al día, tanto en lo que se refiere a las clases expositivas como a las interactivas (prácticas). Convén a asistencia ás aulas, a realización de todas as actividades que se planifiquen nestas e a participación nos actos tanto académicos como non académicos, organizados polo docentes que imparten a materia como pola propia Facultade de Enfermería e Podoloxía, sen prexuízo da asistencia a actos organizados por outras institucións. En aras a contribuír cun medio ambiente responsable, desde esta materia pretendese contribuír, non utilizando máis que o papel imprescindible, no caso de los exámenes e algúns traballos de importancia, todo o demais realizarase por medios telemáticos. Los alumnos adquirirán habilidades para la vida y hábitos, rutinas y estilos de vida saludables. A materia impartirase baixo un ángulo de xénero, para que o alumno estea sensibilizado coa igualdade.

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías